

Sygn. akt VII U 773/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 marca 2018 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 marca 2018 r. w Warszawie

sprawy (...) Sportowego Sp. z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

o ustalenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe

na skutek odwołania (...) Sportowego Sp. z o.o. z siedzibą w W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 12 maja 2017 r., nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 12 maja 2017 r., nr (...), w ten sposób, że stwierdza, że stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek (...) Sportowy Sp. z o.o. w W. w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy:

- od dnia 01.04.2008 r. do 31.03.2009 r. wynosi 1,18% podstawy jej wymiaru

- od dnia 01.04.2009 r. do 31.03.2010 r. wynosi 1,03% podstawy jej wymiaru

- od dnia 01.04.2010 r. do 31.03.2011 r. wynosi 1,03% podstawy jej wymiaru

- od dnia 01.04.2011 r. do 31.03.2012 r. wynosi 1,18% podstawy jej wymiaru

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. na rzecz odwołującego (...) Sportowego Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w dniu 12 maja 2017 r. wydał decyzję nr (...) na mocy której stwierdził, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek (...) Sportowy Sp. z o.o. wynosi:

- od dnia 1 kwietnia 2008 r. do dnia 31 marca 2009 r. wysokość składki wynosi 1,47% podstawy jej wymiaru,

- od dnia 1 kwietnia 2009 r. do dnia 31 marca 2010 r. wysokość składki wynosi 1,47 podstawy jej wymiaru,

- od dnia 1 kwietnia 2010 r. do dnia 31 marca 2011 r. wysokość składki wynosi 1,47 podstawy jej wymiaru,

- od dnia 1 kwietnia 2011 r. do dnia 31 marca 2012 r. wysokość składki wynosi 1,32 podstawy jej wymiaru.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na treść art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 3 ust. 1-5 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wskazując, że w liczbie poszkodowanych ujętych w dokumencie ZUS IWA należy uwzględnić również poszkodowanych w wypadkach traktowanych na równi z wypadkiem przy pracy. Ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że analiza zapisów na prowadzonym w Zakładzie koncie płatnika składek wykazała, iż w dniu 25 listopada 2016 r. została złożona korekta dokumentu ZUS IWA za 2007 r. o numerze deklaracji 2, gdzie została wskazana liczba osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich w ilości 0 oraz liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem w ilości 3 osób, podczas gdy w tym samym dokumencie o numerze deklaracji 1 złożonej pierwszorazowo, płatnik składek wykazał liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich w ilości 4 oraz liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem w ilości 7 osób. W tym samym dniu, tj. w dniu 25 listopada 2016 r., została złożona także korekta dokumentu ZUS IWA 2008r. o numerze deklaracji 3, gdzie została wykazana liczba osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich w ilości 0 oraz liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem w ilości 4 osób, podczas gdy w tym samym dokumencie o numerze deklaracji 2 płatnik składek wskazał liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich w ilości 1 oraz liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem w ilości 5 osób. Organ rentowy podniósł także, że pismem z dnia 03 lutego 2017 r. Zakład przekazał płatnikowi informację, że korekta danych w informacji ZUS IWA za 2007 r. oraz ZUS IWA za 2008 r., odnosząca się do liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy była nieuprawniona z uwagi na to, że nie była wynikiem błędu podczas sporządzania informacji ZUS IWA, a skorygowane dane nie mają odzwierciedlenia w dokumentacji powypadkowej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwrócił także uwagę że sporządzone korekty dokumentów ZUS IWA za 2007 r. oraz ZUS IWA za 2008r. polegające na zmianie danych dotyczących liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich oraz liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem zostały uznane jako nieprawidłowe i nieuprawnione. W związku z tym faktem, zawiadomienia o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe za lata składkowe od 04/2008 r. do 03/2012 r., wygenerowane w dniu 27 listopada 2016 r. na podstawie złożonych korekt dokumentów ZUS IWA za 2007r. oraz ZUS IWA za 2008r., są błędne, podobnie jak wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe (decyzja z dnia 12 maja 2017r. nr (...) a.r.).

Od powyższej decyzji organu rentowego z dnia 12 maja 2017 r. odwołanie złożył płatnik składek (...) Sportowy Sp. z o.o. z siedzibą w W., zarzucając jej naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.

1. **art. 35 § 3 k.p.a. w zw. z art. 36 k.p.a. w zw. z art. 12 k.p.a.** - poprzez niewydanie zawiadomienia o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej w okresach składkowych od dnia 01.04.2008 r. do dnia 31.03.2009 r., od dnia 1 kwietnia 2010 r. do dnia 31.03.2010 r., od dnia 01.04.2010 r. do dnia 31.03.2011r., od dnia 01.04.2011 r. do dnia 31.03.2012 r. w terminie określonym w art. 35 § 3 k.p.a. oraz niespełnienie przesłanek przedłużenia terminu określonych w art. 36 k.p.a. czym organ rentowy doprowadził do istotnego naruszenia zasady szybkości postępowania i dopuścił do prowadzenia postępowania w sposób przewlekły, podczas gdy w tej sytuacji powinien w terminie miesiąca od daty wszczęcia postępowania zakończyć postępowanie wydaniem zawiadomienia w przedmiocie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe bądź w tym terminie zawiadomić Płatnika o niemożliwości załatwienia sprawy i wyznaczyć nowy termin zakończenia postępowania;

oraz naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

2. **art. 28 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 2 i 3 w zw. z art. 3 Ustawy wypadkowej** - poprzez błędną wykładnię przepisów polegającą na uznaniu, iż przy ustalaniu stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe nie jest związany danymi przekazywanymi przez płatnika za pośrednictwem deklaracji ZUS IWA oraz, że wypadki zrównane z wypadkami przy pracy określone w art. 3 ust. 2 ustawy wypadkowej płatnik będzie zobowiązany uwzględnić w liczbie poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem oraz w liczbie poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich ujętych w dokumencie ZUS IWA, podczas gdy prawidłowo stosując powyższe przepisy organ

powinien wydać zawiadomienia w przedmiocie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na podstawie korekt deklaracji ZUS IWA dokonanych przez płatnika.

W związku z powyższym płatnik składek wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości poprzez wydanie zawiadomienia o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej w okresach składkowych od dnia 01 kwietnia 2008 r. do dnia 31 marca 2009 r., od dnia 01 kwietnia 2009 r. do dnia 31 marca 2010 r., od dnia 01 kwietnia 2010 r. do dnia 31 marca 2011 r. od dnia 01 kwietnia 2011 r. do dnia 31 marca 2012 r. na podstawie danych przekazanych organowi rentowemu. Ponadto wniósł o zasądzenie od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz płatnika zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska pełnomocnik płatnika składek w pierwszej kolejności odniósł się do zarzutu naruszenia art. 35 § 3 k.p.a. w zw. z art. 36 k.p.a. w zw. z art. 12 k.p.a., wskazując, że w związku z dokonanymi 25 listopada 2016 r. korektami deklaracji ZUS IWA Płatnik złożył 28 listopada 2016 r. odpowiednie wyjaśnienia oraz wnioski o ponowne przeliczenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe zgodnie z art. 28 ust. 2 oraz art. 32 Ustawy wypadkowej. Zaznaczył, że treść art. 32 ustawy wypadkowej stanowi, że o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej w danym roku składkowym Zakład zawiadamia płatnika składek, o którym mowa w art. 28 ust. 2. nie później niż do dnia 20 kwietnia danego roku, z wyłączeniem przypadków określonych w art. 33 ust. 1 i 2. Jeżeli jednak płatnik składek do dnia 30 kwietnia danego roku nie otrzyma zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1. powinien zwrócić się do jednostki organizacyjnej Zakładu właściwej ze względu na swoją siedzibę o podanie wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

W świetle powyższego, płatnik składek stwierdził, przepisy ustawy wypadkowej nie precyzują terminu, w którym organ rentowy powinien wydać zawiadomienie o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w razie złożenia przez Płatnika korekty danych za pośrednictwem deklaracji ZUS IWA. W związku z tym, w opinii płatnika, zastosowanie znajdują ogólne zasady dotyczące terminów załatwiania spraw administracyjnych określone w art. 35 k.p.a. W przedmiotowym stanie faktycznym, wszczęcie postępowania nastąpiło w dniu 25 listopada 2016 r. poprzez złożenie korekty deklaracji ZUS IWA. Wynika to z faktu, iż w tym dniu wprowadzono do systemu (...) zaktualizowane informacje określone w art. 31 ust. 6 ustawy wypadkowej. W efekcie tego działania na organie rentowym ciąży obowiązek wydania zawiadomienia o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe explicite wyrażony w art. 32 ustawy wypadkowej. Jednocześnie, przyjmując z ostrożności procesowej stanowisko, pełnomocnik płatnika wskazał, iż wprowadzenie danych do systemu (...) nie jest momentem wszczęcia postępowania, należy zauważyć, iż Płatnik w piśmie wyjaśniającym z dnia 28 listopada 2016 r. zwrócił się do organu rentowego z wnioskiem o „ponowne przeliczenie stopy procentowej, a w razie jej zmiany przesłanie nowych zawiadomień o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe”. W efekcie, wszczęcie postępowania w przedmiocie ustalenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe nastąpiło 25 listopada 2016 r. zaś za najpóźniejszy moment wszczęcia tego postępowania należy uznać 28 listopada 2016 r.

Wobec powyższych okoliczności, w ocenie płatnika składek, organ rentowy uchybił przepisom art. 35 § 3 k.p.a. oraz art. 36 § 1 k.p.a. Zgodnie z powyższym wywoдем, Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien w terminie do 27 grudnia 2016 r. wydać rozstrzygnięcie w przedmiotowej sprawie lub powiadomić płatnika o braku możliwości rozstrzygnięcia sprawy w terminie i wyznaczyć nowy termin zakończenia postępowania. Następnie pełnomocnik płatnika składek odniósł się do zarzutu naruszenia art. 28 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 2 i 3 w zw. z art. 3 ustawy wypadkowej na podstawie których organ rentowy ustalając stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe jest związany danymi przekazywanymi przez płatnika za pośrednictwem deklaracji ZUS IWA.

Płatnik składek stwierdził, że określenie obowiązku ustalenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe wraz ze wskazaniem danych, które mają stanowić podstawę do podjęcia tej decyzji oraz precyzyjne określenie w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków, sposobu kalkulacji wskaźników korygujących miało na celu zmniejszenie zakresu uznania administracyjnego organu w zakresie ustalania stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

Płatnik wskazał ponadto, iż przepisy Rozporządzenia posługują się określeniem „wskaźnika poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem” oraz „wskaźnika poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich” nie precyzując jaki rodzaj wypadków powinien być brany pod uwagę przy kalkulowaniu tego wskaźnika. Konieczne jest zatem rozstrzygnięcie na gruncie przepisów i orzecznictwa czy do liczby „poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem” oraz liczby „poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich” należy stosować definicję wypadku przy pracy określoną w art. 3 ust. 1 ustawy wypadkowej ściśle czy może rozszerzoną o wypadki zrównane z wypadkami przy pracy z art. 3 ust. 2 ustawy wypadkowej. Podsumowując płatnik składek wskazał, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał błędnej wykładni przepisów poprzez uznanie, iż przy ustalaniu stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe nie jest związany danymi przekazywanymi przez płatnika za pośrednictwem deklaracji ZUS IWA. Dodatkowo wskazał, że w sposób nieuprawniony i nieznaający uzasadnienia w przepisach przyjął, że płatnik będzie zobowiązany uwzględnić wypadki zrównane z wypadkami przy pracy określone w art. 3 ust. 2 ustawy wypadkowej w liczbie poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem ujętych w dokumencie ZUS IWA. (odwołanie, k.2-17 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 12 lipca 2017 r. wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazał, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej w danym roku składkowym Zakład zawiadamia płatnika składek, o którym mowa w art. 28 ust. 2, nie później niż do dnia 20 kwietnia danego roku z wyłączeniem przypadków określonych w art. 33 ust. 1 i 2. Organ rentowy zwrócił uwagę na brzmienie wskazanego wyżej przepisu, z którego wynika, iż Zakład zawiadamia płatnika składek o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej w danym roku składkowym, którym, zgodnie z art. 27 ustawy jest okres od 01 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego. Przepis ten nie ma więc zastosowania do ustalenia wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe za okresy wsteczne. Odnośnie kwestii merytorycznych organ rentowy wskazał, że w liczbie poszkodowanych ujętych w dokumencie ZUS IWA należy, zgodnie ze wskazanymi przepisami, uwzględnić również poszkodowanych w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy. Ubezpieczenie wypadkowe ma za zadanie zabezpieczyć środki na świadczenia z tytułu tego ubezpieczenia. Jeśli ustalenie wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe nie obejmowałoby przypadków poszkodowanych w wypadkach zrównanych z wypadkami przy pracy, to nie mogłyby one korzystać z ochrony ubezpieczeniowej przewidzianej w ustawie wypadkowej. Odmierna ocena tego przepisu prowadziła by do sytuacji, w której nie jest możliwe wypłacenie świadczeń osobom poszkodowanym w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy, ponieważ ustawodawca nie przewidział ubezpieczenia wypadkowego takich osób.

Wobec tego decyzja wydana przez organ rentowy jest decyzją prawidłową, odwołanie jest zaś bezzasadne (odpowiedź na odwołanie, k. 36-37 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek (...) Sportowy Sp. z o.o. sporządził 3 protokoły powypadkowe z dnia 27 stycznia 2007 r. (numery protokołów (...)) jeden protokół powypadkowy z dnia 12 kwietnia 2007 r. (nr protokołu (...)) oraz jeden protokół z dnia 19 marca 2008 r. (nr protokołu (...)). Wypadki te zostały uznane za zrównane z wypadkami przy pracy, co zostało wskazane w ww. protokołach powypadkowych (protokoły powypadkowe – akta rentowe).

W dniu 30 stycznia 2008 r. płatnik składek złożył w organie rentowym druk ZUS IWA za 2007 r. (nr. (...)) w którym wskazano, że liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich wynosi 4, natomiast liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem to 7. W dniu 18 lutego 2009 r. płatnik składek złożył w organie rentowym kolejny druk ZUS IWA za rok 2008 r.(nr. (...)) w którym wskazał, że liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich wynosi 1, natomiast liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem to 5.

Na tej podstawie organ rentowy wydał zawiadomienia o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy:

- od dnia 1 kwietnia 2008 r. do dnia 31 marca 2009 r. wysokość składki wynosi 1,47% podstawy jej wymiaru,
- od dnia 1 kwietnia 2009 r. do dnia 31 marca 2010 r. wysokość składki wynosi 1,47 podstawy jej wymiaru,
- od dnia 1 kwietnia 2010 r. do dnia 31 marca 2011 r. wysokość składki wynosi 1,47 podstawy jej wymiaru,
- od dnia 1 kwietnia 2011 r. do dnia 31 marca 2012 r. wysokość składki wynosi 1,32 podstawy jej wymiaru.

W dniu 28 listopada 2016 r. płatnik składek w wyniku wewnętrznej weryfikacji dokumentacji powypadkowej w zakresie podanej pierwotnie niewłaściwej liczby osób, które uległy wypadkom przy pracy ogółem oraz niewłaściwej liczby osób, które uległy wypadkom przy pracy ciężkim i śmiertelnym, dokonał korekt deklaracji ZUS IWA za rok 2007 oraz 2008 na podstawie art. 31 ust. 10 ustawy wypadkowej. W związku z powyższym zwrócił się z prośbą o weryfikację ustalonej stawki procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe we wszystkich okresach składkowych, których dotyczą ww. korekty.

W związku z powyższym płatnik składek złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych korektę druku ZUS IWA za 2007 r. (nr. (...)) w którym wskazał, iż liczba poszkodowanych wypadkach przy pracy ogółem w oparciu o rejestr wypadków i protokoły powypadkowe za 2007 r. wynosi 3, natomiast liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich, w oparciu o ten sam rejestr wynosi 0. Ponadto złożył korektę druku za 2008 r. (nr. (...)) , w którym wskazał, że prawidłowa liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem wynosi 4, natomiast prawidłowa liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich wynosi 0.

Następnie, po wezwaniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych do złożenia dodatkowych wyjaśnień, płatnik składek w piśmie wyjaśniającym z dnia 19 grudnia 2016r. przesyłając odpowiednie rejestry wypadków i protokoły powypadkowe ponownie zwrócił się do organu rentowego z wnioskiem o wydanie zawiadomień o wysokości stawki na okres składkowy 04.2008-03.2012 w przewidzianym przez prawo terminie, tj. do dnia 29 grudnia 2016 r.

W piśmie z 3 lutego 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, że korekty informacji ZUS IWA za 2007r. oraz ZUS IWA za 2008 r. były nieuprawnione i płatnik powinien złożyć korekty obu dokumentów z wykazanymi prawidłowo danymi. W opinii organu rentowego nieprawidłowość danych wykazanych w ZUS IWA polegała na nieujęciu w liczbie poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem oraz w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich, poszkodowanych w wypadkach zrównanych z wypadkami przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie wypadkowej. Jednocześnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych pouczył płatnika składek o możliwości złożenia wniosku o wydanie decyzji dotyczącej obowiązującej stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

W odpowiedzi na powyższe pismo płatnik składek w piśmie z dnia 17 lutego 2017 r. ponowił wniosek o wydanie zawiadomienia o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej w okresach składkowych 01 kwietnia 2008 r. do 31 marca 2012 r.

W związku z powyższym Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w dniu 12 maja 2017 r. wydał decyzję nr (...) na mocy której stwierdził, że w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek (...) Sportowy Sp. z o.o. wynosi:

- od dnia 1 kwietnia 2008 r. do dnia 31 marca 2009 r. wysokość składki wynosi 1,47% podstawy jej wymiaru,
- od dnia 1 kwietnia 2009 r. do dnia 31 marca 2010 r. wysokość składki wynosi 1,47 podstawy jej wymiaru,
- od dnia 1 kwietnia 2010 r. do dnia 31 marca 2011 r. wysokość składki wynosi 1,47 podstawy jej wymiaru,
- od dnia 1 kwietnia 2011 r. do dnia 31 marca 2012 r. wysokość składki wynosi 1,32 podstawy jej wymiaru.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na treść art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 3 ust. 1-5 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wskazując, że w liczbie poszkodowanych ujętych w dokumencie ZUS IWA należy uwzględnić również poszkodowanych w wypadkach traktowanych na równi z wypadkiem przy pracy. Ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że analiza zapisów na prowadzonym w Zakładzie koncie płatnika składek wykazała, że w dniu 25 listopada 2016 r. została złożona korekta dokumentu ZUS IWA za 2007r. o numerze deklaracji 2, gdzie została wskazana liczba osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich w ilości 0 oraz liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem w ilości 3 osób, podczas gdy w tym samym dokumencie o numerze deklaracji 1 złożonej pierwszorazowo, płatnik składek wykazał liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich w ilości 4 oraz liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem w ilości 7 osób. W tym samym dniu, tj. w dniu 25 listopada 2016 r., została złożona także korekta dokumentu ZUS IWA 2008 r. o numerze deklaracji 3, gdzie została wykazana liczba osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich w ilości 0 oraz liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem w ilości 4 osób, podczas gdy w tym samym dokumencie o numerze deklaracji 2 płatnik składek wskazał liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich w ilości 1 oraz liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem w ilości 5 osób. Organ rentowy podniósł także, że pismem z dnia 03 lutego 2017 r. Zakład przekazał płatnikowi informację, że korekta danych w informacji ZUS IWA za 2007 r. oraz ZUS IWA za 2008 r., odnosząca się do liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy była nieuprawniona z uwagi na to, że nie była wynikiem błędu podczas sporządzania informacji ZUS IWA, a skorygowane dane nie mają odzwierciedlenia w dokumentacji powypadkowej. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zwrócił także uwagę iż sporządzone korekty dokumentów ZUS IWA za 2007 r. oraz ZUS IWA za 2008 r. polegające na zmianie danych dotyczących liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich oraz liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem zostały uznane jako nieprawidłowe i nieuprawnione. W związku z tym faktem, zawiadomienia o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe za lata składkowe od 04/2008 r. do 03/2012 r., wygenerowane w dniu 27 listopada 2016 r. na podstawie złożonych korekt dokumentów ZUS IWA za 2007 r. oraz ZUS IWA za 2008 r., są błędne, podobnie jak wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe (decyzja z dnia 12 maja 2017 r. nr (...) a.r.).

Od niekorzystnej decyzji organu rentowego (...) Sportowy Sp. z o.o. z siedzibą w W. złożył odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie sądowe (odwołanie, k.2-17 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 31 lipca 2017 r. płatnik składek odnosząc się do stanowiska organu rentowego i powołanej przez niego uchwały Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2016 r. (sygn. III UZP 8/16) wskazał, że powyższa uchwała zdaje się raczej potwierdzać stanowisko wyrażone przez płatnika, niż je podważać. Płatnik składek wskazał ponadto, że w jego opinii, wobec dokonania korekty informacji ZUS IWA, na organie rentowym ciążył obowiązek wydania decyzji dotyczącej stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe. Przy wydaniu tej decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien być związany danymi przekazanymi przez płatnika stosownie do art. 31 ust. 6 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz metodologią ustalenia stopy procentowej określonej w art. 28, 30 oraz 31 powyższej ustawy.

W zakresie kwestii merytorycznych, płatnik składek wskazał, iż organ w piśmie z dnia 11 lipca 2017 r. nie odniósł się do meritum zarzutu dotyczącego naruszenia przepisów art. 28 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 2 i 3 w zw. z art. 3 ustawy wypadkowej, poprzez ich błędną wykładnię. W ocenie płatnika składek, organ rentowy w całości pominął wykładnię językową ustawy wypadkowej, opierając swoje stanowisko wyłącznie na własnej interpretacji czego miałby dotyczyć przepis. W związku z powyższym płatnik składek wniósł o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka M. B. (1) (pismo procesowe, k. 45-47 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 20 września 2017 r. organ rentowy wskazał, że korekta danych w informacji ZUS IWA dot. wypadków przy pracy, dokonana przez płatnika, może zostać uznana za uzasadnioną tylko w przypadku, gdy znajduje potwierdzenie w dokumentacji źródłowej, tj. dokumentacji powypadkowej. We wszystkich sytuacjach, w których płatnik skorygował w „dół” dane w dokumencie ZUS IWA odnoszące się do liczby poszkodowanych

w wypadkach przy pracy, a korekta ta nie jest wynikiem błędu podczas sporządzania dokumentu ZUS IWA oraz skorygowane dane nie mają odzwierciedlenia w dokumentacji powypadkowej należy uznać, iż korekta ta była nieuprawniona. W tej sytuacji brak jest możliwości przekazania zawiadomień o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe za okres od 04.2008 r. do 03.2012 r. wygenerowanych w wyniku złożonych przez płatnika korekt ZUS IWA za 2007r. oraz 2008 r., z uwagi na to, że wspomniane korekty są błędne. W związku z powyższym aktualne są zawiadomienia o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe wygenerowane w wyniku pierwszorazowo złożonych dokumentów ZUS IWA za lata 2007 i 2008. Organ rentowy zauważył, że korekta danych w informacji ZUS IWA za 2007r. oraz za 2008r. dokonana przez płatnika składek była spowodowana jedynie zmianą interpretacji przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych dokonaną po latach przez płatnika (pismo procesowe, k. 53-54 a.s.).

Na rozprawie w dniu 1 lutego 2018 r. pracownik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych –M. B. (2) opisała procedurę ustalania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne wskazując, iż przy złożeniu korekt druków ZUS IWA system automatycznie generuje zawiadomienia o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na podstawie trzech ostatnich dokumentów ZUS IWA. Pracownicy organu rentowego natomiast zobowiązani są do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego dotyczącego zasadności złożonych korekt na podstawie dokumentacji przedstawionej przez płatnika składek, stosując odpowiednie wytyczne. Wskazała ponadto, iż wytyczne dotyczące prowadzenia postępowania wyjaśniającego nie zawierają w sobie kwestii związanych z definicją wypadku zrównanego z wypadkiem przy pracy.

Postanowieniem z dnia 1 lutego 2018 r. Sąd Okręgowy zobowiązał organ rentowy do przedstawienia hipotetycznego wyliczenia wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe za okresy objęte decyzją z dnia 12 maja 2017 r. nr (...), przy uwzględnieniu korekt złożonych przez odwołującego (k. 78 a.s.).

W odpowiedzi na zobowiązanie Sądu, organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 13 lutego 2018 r. wskazał, że hipotetyczna wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe ustalona na podstawie złożonych przez płatnika korekt dokumentów ZUS IWA za 2007 r. i 2008 r. wynosi:

- od dnia 1 kwietnia 2008 r. do dnia 31 marca 2009 r. - 1,18% podstawy jej wymiaru,
- od dnia 1 kwietnia 2009 r. do dnia 31 marca 2010 r. - 1,03% podstawy jej wymiaru,
- od dnia 1 kwietnia 2010 r. do dnia 31 marca 2011 r. - 1,03% podstawy jej wymiaru,
- od dnia 1 kwietnia 2011 r. do dnia 31 marca 2012 r. - 1,18% podstawy jej wymiaru (k. 79 a.s.).

W piśmie procesowym z dnia 5 marca 2018r. płatnik składek wskazał, że hipotetyczna wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe uwzględnia złożone przez płatnika korekty informacji ZUS IWA za 2007r. i 2008r. (k. 81 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodu z zeznań świadka M. B. (2), a także dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych płatnika składek a w szczególności na protokołach powypadkowych nr (...), (...), (...), (...) oraz (...) wskazujących, iż wypadki opisane w powyższych protokołach zostały uznane ze zrównane z wypadkami przy pracy, co wpływa na wyliczenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe oraz zasadność złożonych korekt druków ZUS IWA. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie płatnika składek Totalizatora Sportowego od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 12 maja 2017 r. nr (...) jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszej sprawy jest ustalenie prawidłowej wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe oraz rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych dotyczące przepisu art. 31 ust. 3 pkt 1 ustawy wypadkowej sprowadzające się do zagadnienia czy podczas obliczania wskaźników częstości uwzględniać należy tylko poszkodowanych w wypadkach przy pracy w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy wypadkowej, czy także poszkodowanych w wypadkach zrównanych z wypadkami przy pracy, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy wypadkowej. Kwestia ta w sposób oczywisty wiąże się z wysokością obciążeń składkowych, skoro ma ona przełożenie na kategorię ryzyka i w konsekwencji na wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

Zgodnie z art. 28 ust. 2 Ustawy wypadkowej stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych ustala Zakład, jako iloczyn stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe określonej dla grupy działalności, do której należy płatnik składek i wskaźnika korygującego ustalonego dla płatnika składek, z zastrzeżeniem art. 33. Z kolei art. 31 ust. 2 Ustawy wypadkowej wskazuje, iż wskaźnik korygujący ustala się na rok składkowy w zależności od kategorii ryzyka ustalonej dla płatnika składek, zaś ust. 3 precyzuje, iż kategorię ryzyka dla płatnika składek ustala się w zależności od ryzyka określonego wskaźnikami częstości poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem, poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich, zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

Jednocześnie art. 32 Ustawy wypadkowej wskazuje, iż o wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującej w danym roku składkowym Zakład zawiadamia płatnika składek, o którym mowa w art. 28 ust. 2, nie później niż do dnia 20 kwietnia danego roku, z wyłączeniem przypadków określonych w art. 33 ust. 1 i 2. Należy zwrócić uwagę na użyte w przytoczonych przepisach określenia mówiące o tym, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych „ustala” wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe oraz „zawiadamia” płatnika składek o jej wysokości. W świetle powyższego, wskazać trzeba, iż powołane przepisy nakładają na Organ obowiązek ustalenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne oraz zawiadomienie o tym Płatnika.

Dodatkowo, powołane przepisy regulują, iż podstawą ustalenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe jest iloczyn stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe określonej dla grupy działalności, do której należy płatnik składek, i wskaźnika korygującego ustalonego dla płatnika składek. Wskaźnik korygujący ustala się zaś na podstawie danych określonych w art. 31 ust. 3 Ustawy wypadkowej, które są przekazywane Organowi przez Płatnika w deklaracji ZUS IWA.

W świetle powyższego należy stwierdzić, iż takie określenie obowiązku ustalenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe wraz ze wskazaniem danych, które mają stanowić podstawę do podjęcia tej decyzji oraz precyzyjne określenie w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków, sposobu kalkulacji wskaźników korygujących miało na celu zmniejszenie zakresu uznania administracyjnego Organu w zakresie ustalania stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe. Określenie przez ustawodawcę obowiązku Organu w ten sposób wskazuje, iż ustalenie stopy procentowej składki i wydanie zawiadomienia zostało powierzone Organowi nie ze względu na pozostawienie tej kompetencji w sferze jego imperium, lecz na przyporządkowanie obowiązku dokonania kalkulacji profesjonalnemu podmiotowi, który będzie dokonywał kalkulacji stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w sposób jednolity i zgodny z przepisami (co jest istotne przy znacznym skomplikowaniu algorytmu ustalania stopy procentowej oraz wskaźników korygujących), czego nie można osiągnąć obciążając tym obowiązkiem płatników.

W pierwszej kolejności wskazać należy, iż przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie wprowadzają żadnych ograniczeń czasowych do złożenia korekty druku ZUS IWA, zgodnie natomiast z art. 47 ust. 3, 3a i 3b powyższej ustawy płatnik składek powinien złożyć nową deklarację rozliczeniową w każdym przypadku, gdy zachodzi potrzeba skorygowania danych wykazanych w pierwotnie przekazanym do ZUS dokumencie. W celu skorygowania

wysokości składki wypadkowej należy przekazać do ZUS nową (prawidłowo sporządzoną) deklarację rozliczeniową, wpisując w niej prawidłowe informacje do ustalenia nowej wysokości składki wypadkowej. A zatem w świetle przywołanych przepisów organ rentowy ustalając stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe związany jest danymi przekazywanymi przez płatnika składek za pośrednictwem deklaracji ZUS IWA.

W wyniku złożonej korekty dokumentu ZUS IWA za 2007r. o numerze deklaracji 2, w której to korekcie płatnik usunął liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich wykazując liczbę 0 w porównaniu do pierwszorazowo złożonego dokumentu ZUS IWA w ilości 4 oraz liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem wykazując liczbę 3 w porównaniu do pierwszorazowo złożonego dokumentu ZUS IWA w ilości 7 osób, korekty dokumentu ZUS IWA 2008r. o numerze deklaracji 3, w której to korekcie płatnik usunął liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich wykazując liczbę 0 w porównaniu do pierwszorazowo złożonego dokumentu ZUS IWA w ilości 1 oraz liczbę poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem wykazując liczbę 4 w porównaniu do pierwszorazowo złożonego dokumentu ZUS IWA w ilości 5 osób. Powyższa korekta polegała zatem na zmianie danych dotyczących liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich oraz liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem. W błędnie wypełnionej informacji ZUS IWA uwzględnione były osoby, które uległy wypadkowi przy pracy oraz osoby, których wypadek był wypadkiem zrównanym z wypadkiem przy pracy. Zgodnie z protokołami powypadkowymi z 2007r. oraz z 2008r., korektę danych w informacji ZUS IWA uwzględniająca prawidłową liczbę wypadków przy pracy należy uznać za uzasadnioną bowiem znajduje potwierdzenie w dokumentacji źródłowej, m.in. w dokumentacji powypadkowej. W związku z powyższym stanowisko organu rentowego jakoby liczba poszkodowanych ujęta w dokumencie ZUS IWA winna uwzględniać również poszkodowanych w wypadkach traktowanych na równi z wypadkami przy pracy jest błędne.

Zgodnie z art. 31 ust. 3 Ustawy wypadkowej dane służące do ustalenia kategorii ryzyka, płatnik składek przekazuje do dnia 31 stycznia danego roku za poprzedni rok kalendarzowy w informacji zawierającej w szczególności:

- 1) dane identyfikacyjne płatnika składek, określone w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 2) rodzaj działalności według (...);
- 3) liczbę ubezpieczonych zgłoszonych do ubezpieczenia wypadkowego;
- 4) adres płatnika składek.

Na podstawie delegacji wynikającej z art. 33 ust. 4 Ustawy wypadkowej Minister Pracy i Polityki Społecznej wydał Rozporządzenie określające:

- 1) grupy działalności w oparciu o rodzaj działalności (...) ujęty w rejestrze REGON;
- 2) szczegółowe zasady ustalania kategorii ryzyka w zależności od wskaźników częstości, kategorii ryzyka oraz stopy procentowe składek na ubezpieczenie wypadkowe dla grup działalności;
- 3) szczegółowe zasady ustalania kategorii ryzyka dla płatników składek w zależności od wskaźników' częstości;
- 4) szczegółowe zasady ustalania wskaźnika korygującego;
- 5) wzór informacji, przekazywanej przez płatnika składek o danych do ustalenia składki na ubezpieczenie wypadkowe (ZUS IWA).

Jak wynika z treści § 4 i § 5 Rozporządzenia kategorie ryzyka dla grup działalności oraz kategorie ryzyka dla płatników ustala się w oparciu o cząstkowe kategorie ryzyka odpowiadające: wskaźnikowi poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem, wskaźnikowi poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich, wskaźnikowi zatrudnionych w warunkach zagrożenia, które występują w razie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, wskaźnikowi chorób zawodowych. Podstawy

ustalania częściowych kategorii ryzyka, o których mowa w § 5 ust. 1 Rozporządzenia, stanowią średnie arytmetyczne wskaźników częstości, o których mowa w art. 30 ust. 2 Ustawy wypadkowej. Wskaźniki te przekazywane są Organowi przez płatnika poprzez deklarację ZUS IWA do 31 stycznia kolejnego roku.

Należy wskazać, iż przepisy Rozporządzenia posługują się określeniem „wskaźnika poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem” oraz „wskaźnika poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich” nie precyzując jaki rodzaj wypadków powinien być brany pod uwagę przy kalkulowaniu tego wskaźnika. W tym miejscu konieczne jest odwołanie się do przepisów Ustawy wypadkowej, która zawiera delegację do wydania Rozporządzenia. Za wypadek przy pracy zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy wypadkowej uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych, podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia, w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Dodatkowo, ust. 2 zawiera definicję wypadku zrównanego z wypadkiem przy pracy, wskazując, iż na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ w czasie podróży służbowej w okolicznościach innych niż określone w ust. 1, chyba że wypadek spowodowany został postępowaniem pracownika, które nie pozostaje w związku z wykonywaniem powierzonych mu zadań, podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony oraz przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe. Konieczne jest zatem rozstrzygnięcie na gruncie przepisów i orzecznictwa czy do liczby „poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem” oraz liczby „poszkodowanych w wypadkach przy pracy śmiertelnych i ciężkich” należy stosować definicję wypadku przy pracy określoną w art. 3 ust. 1 Ustawy wypadkowej ściśle czy może rozszerzoną o wypadki zrównane z wypadkami przy pracy z art. 3 ust. 2 Ustawy wypadkowej.

W ocenie Sądu Okręgowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w całości pominął wykładnię językową ustawy wypadkowej, opierając swoje stanowisko wyłącznie na własnej interpretacji czego miałyby dotyczyć art. 3 ust. 1 i 2 powyższej ustawy. Organ rentowy stoi bowiem na stanowisku, że wypadki zawarte w art. 3 ust 2 powinny być tak samo traktowane jak wypadki przy pracy, nie tylko w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie, ale także do celów obliczania składek na ubezpieczenie wypadkowe. Wyraz temu dał w wydanym przez siebie poradniku „Zasady składania i wypełniania informacji o danych do ustalania składki na ubezpieczenie wypadkowe ZUS IWA”. Tak daleko idącą wykładnię omawianej regulacji należy uznać za nieuprawnioną. Należy wskazać, iż przepisy prawa ubezpieczeń społecznych, zwłaszcza zaś przepisy ustawy wypadkowej, powinny być interpretowane ściśle. Podkreślenia wymaga również, iż dla prawidłowej interpretacji i zastosowania przepisu art. 3 ust 1 i 2 konieczne jest uwzględnienie zasad wykładni językowej, która odzwierciedla znaczenie określonej normy prawnej. W tym przypadku zaznaczyć należy, że zwrot „za wypadek przy pracy uważa się(...)” odnosi się wyłącznie do osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy. Trzeba przy tym wskazać, że aby prawidłowo odczytać treść danej normy prawnej, konieczne jest uwzględnienie także wykładni celowościowej w celu potwierdzenia wyników wykładni językowej. Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że gdyby zamiarem ustawodawcy było odniesienie powyższego zapisu do osób poszkodowanych w wypadkach zrównanych z wypadkami przy pracy, to ustawodawca dałby temu wyraz poprzez odpowiednią konstrukcję tej normy prawnej, wskazując na przykład, że „za wypadek przy pracy uważa się również wypadek zrównany z wypadkiem przy pracy”. Poza tym, wymienienie tych 2 przypadków w osobnym ustępie, a nie wymienienie ich w treści ust. 1., wskazuje, że zdarzenia te nie są „wypadkami przy pracy” lecz innymi „wypadkami”.

Zatem przepisy art. 3 ust. 1 i 2 ustawy wypadkowej nie powinny być interpretowane w sposób jednolity. Elementem różniącym językowo te przepisy jest wskazanie, że wypadek zrównany z wypadkiem przy pracy jest „traktowany na równi z wypadkiem przy pracy”. Jak wskazuje definicja zaczerpnięta ze Słownika Języka Polskiego PWN „traktować” to postępować z kimś lub z czymś w pewien określony sposób. Jednocześnie art. 3 ust. 2 Ustawy wypadkowej wskazuje, że ten sposób traktowania „na równi” odnosi się do płaszczyzny uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie.

Biorąc pod uwagę fakt, iż art. 3 ust. 1 ustawy wypadkowej stanowi generalną definicję wypadku przy pracy, zaś zrównanie z nim określonej kategorii zdarzeń wskazanych w ust. 2 stanowi wyjątek od tej reguły, zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego wyjątek powinien być interpretowany ściśle - zgodnie z jego literalnym brzmieniem. Brzmienie art. 3 ust. 2 wskazuje, iż zrównanie określonej w nim kategorii zdarzeń z wypadkami przy pracy następuje jedynie w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie. Tym samym przyjęcie, iż wypadek zrównany z wypadkiem przy pracy jest traktowany tożsamo z wypadkiem przy pracy, również dla celów ustalenia wartości wskaźnika korygującego, a w efekcie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, jest nieuprawnionym zastosowaniem wykładni rozszerzającej.

Organ rentowy swoje rozumowanie wywodzi również z brzmienia art. 11 ustawy wypadkowej który stanowi, że ubezpieczonemu, który skutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, przysługuje jednorazowe odszkodowanie. Ubezpieczonym w rozumieniu art. 2 pkt 11 Ustawy wypadkowej jest osoba fizyczna podlegająca ubezpieczeniu wypadkowemu, a także osoba, która przed dniem 1 stycznia 1999 r. podlegała ubezpieczeniu społecznemu lub zaopatrzeniu emerytalnemu, z wyłączeniem osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników. Stosownie do art. 12 USUS obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. W świetle przepisów (...) należy wskazać, iż podleganie ubezpieczeniom społecznym (w tym ubezpieczeniu wypadkowemu) jest niezależne od faktycznego opłacenia składek, na co zwraca uwagę Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 9 czerwca 2016 r. (sygn. III UZP 8/16), gdzie wskazano, iż „obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym może natomiast funkcjonować bez istnienia obowiązku składkowego, czego przykładem jest choćby sytuacja, której dotyczy art. 19 USUS (zgodnie z którym łączna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób podlegających tym ubezpieczeniom nie może przekraczać w danym roku kalendarzowym kwoty odpowiadającej trzydziestokrotności prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy). Pogląd o "wtórnym" charakterze obowiązku zapłaty składek względem "podstawowego" obowiązku podlegania ubezpieczeniom społecznym jest aktualny również w przypadku, gdy w przeszłości istniał obowiązek ubezpieczeń społecznych (z mocy prawa), a składki na te ubezpieczenia nie zostały opłacone z innych przyczyn niż przekroczenie rocznej kwoty granicznej z art. 19 ust. 1 USUS, co dotyczy w szczególności nieopłacenia składek z powodu ich przedawnienia." W efekcie, warunkiem do uzyskania świadczeń z tytułu ubezpieczenia wypadkowego jest podleganie temu ubezpieczeniu, nie zaś opłacanie składek (por. art. 6 ust 2 Ustawy wypadkowej). Wobec powyższego należy zauważyć, iż stanowisko reprezentowane przez organ rentowy jakoby konieczność uwzględnienia liczby osób poszkodowanych w wypadkach zrównanych z wypadkami przy pracy w liczbie poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem wynikała z faktu, iż w innym razie osoby te nie uzyskiwałyby prawa do świadczeń przewidzianych w ustawie wypadkowej, nie znajduje uzasadnienia w utrwalonej wykładni językowej oraz celowościowej przepisów powołanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe okoliczności organ rentowy dokonał błędnej wykładni przepisów poprzez uznanie, że przy ustalaniu stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe nie jest związany danymi przekazywanymi przez płatnika składek za pośrednictwem deklaracji ZUS IWA. W świetle przeprowadzonej analizy przepisów należy wskazać, że organ rentowy w toku ustalania stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe jest związany zarówno metodologią kalkulacji, jak i danymi przekazywanymi przez płatnika składek w deklaracjach ZUS IWA. Płatnik składek Totalizator Sportowy przekazał do organu rentowego prawidłowo wypełniony formularz zawierający korekty odnośnie liczby wypadków przy pracy w 2007 i 2008 r. nie uwzględniając protokołów wypadkowych nr (...), (...), (...), 01/5/2008, (...) stwierdzających wypadki zrównane z wypadkami przy pracy w myśl art. 3 ust.2, których prawidłowości organ rentowy nie kwestionował.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uwzględnił odwołanie (...) Sportowego Sp. z o.o. w konsekwencji czego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że stwierdził, że stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązująca płatnika składek (...) Sportowy Sp. z o.o. w W. w roku składkowym obejmującym okres rozliczeniowy:

- od dnia 01.04.2008 r. do 31.03.2009 r. wynosi 1,18% podstawy jej wymiaru

- od dnia 01.04.2009 r. do 31.03.2010 r. wynosi 1,03% podstawy jej wymiaru
- od dnia 01.04.2010 r. do 31.03.2011 r. wynosi 1,03% podstawy jej wymiaru
- od dnia 01.04.2011 r. do 31.03.2012 r. wynosi 1,18% podstawy jej wymiaru, o czym orzekł w pkt 1 orzeczenia.

Jednocześnie Sąd Okręgowy na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. Dz.U.2016.1668 (w brzmieniu obowiązującym na datę wniesienia odwołania) w sprawie opłat za czynności adwokackie, zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. na rzecz odwołującego (...) Sportowego Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, o czym orzekł w pkt. 2 wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego wraz z aktami rentowymi.

E.P.